AYM Sonrası Holding Davası

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi Ankara BAM 21. Hukuk Dairesi	10.06.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/563	2026/730	6216 m.50/2, 3332 geç. m.4, TMK 2

ÖZET

AYM'nin etkili başvuru hakkı ihlali kararı üzerine yeniden yargılama yapan Daire, yurt dışında ortaklık belgesiyle para toplayan holdingle sahih ortaklık kurulmadığını, zamanaşımı savunmasının dürüstlük kuralına aykırı olduğunu kabul etti; 80.006,45 TL'ye dava tarihinden avans faizi işletti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/aym-ihlali-sonrasi-holding-davasinda-yeniden-yargilama-bam-2026-730/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C. ANKARA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 21. HUKUK DAİRESİ 2025/563 Esas 2026/730 Karar

T.C.

ANKARA

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

21.HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2025/563

KARAR NO : 2026/730

TÜRK MİLLETİ ADINA

KARAR

BAŞKAN : ... ...

ÜYE : ... ...

ÜYE : ... ...

KATİP : ... ...

İNCELENEN DOSYANIN

MAHKEMESİ : KONYA 1. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 28/12/2017

NUMARASI : 2015/848 Esas 2017/1220 Karar

DAVA : Şirket Ortağı Olunmadığının Tespiti ve Alacak

DAVA TARİHİ : 30/07/2015

KARAR TARİHİ : 10/06/2026

GEREKÇELİ KARARIN

YAZILDIĞI TARİH : 16/06/2026

Taraflar arasındaki şirket ortağı olunmadığının tespiti ve alacak istemine ilişkin davanın yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne yönelik olarak verilen hükme karşı, davacı vekili ve davalı şirket vekilince süresinde istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine Dairemizin 29/12/2020 tarih ve 2018/1818 Esas 2020/1513 Karar sayılı dosyasında verilen kararın, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 15/11/2021 tarih ve 2021/2218 Esas2021/6167 Karar sayılı onama ilamı ile kesinleşmesi üzerine davacının bireysel başvurusu sonucunda; Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümü 2020/22944 başvuru numaralı dosyada 24/10/2024 tarihli karar ile Anayasanın 35. maddesi ile güvence altına alınan mülkiyet hakkı ile bağlantılı olarak Anayasanın 40. maddesinde düzenlenen etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine, kararın bir örneğinin mülkiyet hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere ekli listenin (F) sütununda belirtilen mahkemelere gönderilmesine karar verilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin yatırılan paraların istenildiği her an geri ödeneceği garantisi ile davalı tarafa 66.107,00 DM yatırdığını, ancak talep etmesine rağmen yatırdığı parayı geri alamadığını ileri sürerek, haksız fiil hükümleri gereğince paranın yatırıldığı tarihden itibaren işleyecek en yüksek avans faiziyle birlikte davalılardan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP

Davalı şirket vekili cevap dilekçesinde özetle; davanın süresinde açılmadığını, davacıların iddialarının yerinde olmadığını savunarak, davanın usul ve esastan reddini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

Mahkemece, tüm dosya kapsamına göre, davacının davasının kısmen kabulü ile, davacının davalı şirket ortağı olmadığının tespitine, 92.216,05 TL'nin temerrüt tarihi olarak kabul edilen dava

tarihinden itibaren işleyecek değişen oranlardaki avans faiziyle davalılardan müteselsilen alınarak davacı tarafa verilmesine, davacının fazlaya ilişkin isteminin reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ

Davalı şirket vekili istinaf başvuru dilekçesinde özetle; davanın zaman aşımına uğradığını, SPK listelerinin hatalı değerlendirildiğini, davacının ve ödeme hile iddiasını ispatlayamadığını, taraflar arasında ortaklık ilişkisi bulunmadığına ilişkin kabulün hatalı olduğunu, ödeme belgelerinin dikkate alınmadığını, yemin delilini kullanma haklarının engellendiğini, isticvap taleplerinin reddedildiğini, yasal faiz yerine avans faizine hükmedildiğini, davacının yedinde bulunan hisse senetlerinin davalı şirkete iadesine karar verilmediğini belirterek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Davacılar vekili istinaf dilekçesinde özetle; ispat yükünün hatalı uygulandığını, yatırılan miktarın belirlenmesinde ortaklık durum belgesinin delil niteliği taşıdığını, faiz başlangıç tarihinin tahsil tarihi olması gerektiğini, tediye makbuzlarının alacaktan düşülemeyeceğini bildirerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

HUKUKİ NİTELENDİRME, DELİLLERİN VE İSTİNAF SEBEPLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dava; geçerli şekilde ortaklık ilişkisinin kurulmadığının tespiti ve bu amaçla verilen paranın tahsili istemine ilişkindir.

6100 Sayılı HMK'nın 355.maddesi gereğince, istinaf incelemesinin istinafa gelen tarafın sıfatı ile istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak kamu düzenine aykırılık bulunup bulunmadığı hususu gözetilerek ilk derece mahkemesinin taraflar arasındaki ihtilafta görevli mahkeme oluşu ve eldeki davada kesin yetki kuralına da aykırılık bulunmadığı anlaşılmakla işin esasına girilerek yapılan incelemede;

İlk derece mahkemesince davanın kısmen kabulü ile davacının davalı şirket ortağı olmadığının tespitine, 92.216,05 TL'nin temerrüt tarihi olarak kabul edilen 30/07/2015 dava tarihinden itibaren değişen oranlardaki avans faizi ile birlikte davalılardan müteselsilen tahsili ile davacıya verilmesine, dair karara karşı davacılar vekili ile davalı şirket vekilinin istinaf başvurusu üzerine Dairemizin 29/12/2020 tarih ve 2018/1818 Esas 2020/1513 Karar sayılı kararıyla 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un (7194 sayılı Kanun) 41 inci maddesi kapsamında 3332 sayılı Yasanın geçici 4. maddesi gereğince karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Kararın davacılar vekilince temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 15/11/2021 tarih ve 2021/2218 Esas 2021/6167 Karar sayılı ilamı ile onanarak kesinleşmiştir.

Kararın kesinleşmesi üzerine davacının bireysel başvurusu sonucunda Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümü 2020/22944 başvuru numaralı dosyada 24/10/2024 tarihli karar ile Anayasanın 35. Maddesi ile güvence altına alınan mülkiyet hakkı ile bağlantılı olarak Anayasanın 40.maddesinde düzenlenen etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine, kararın bir örneğinin mülkiyet hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama

yapılmak üzere Dairemize gönderilmesine karar verilmiş olmakla dosyanın yeniden incelenmesi sonucu yapılan değerlendirmede;

Davanın geldiği aşama ve uzun yargılama süreci ile tarafların tüm delillerinin dosyada olduğu, istinaf istimine ilişkin yargılamada sadece bozma gereğince zorunlu olarak duruşma açıldığı, istinaf incelemesinin duruşma gereksinimi duyulmadan gerçekleştirildiği gözetilerek 6216 Sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50/2.maddesi kapsamında dosya üzerinden karar verilmesi mümkün olduğundan duruşma açılmamıştır. Taraflara yargılamaya yeniden başlandığı tebliğ edilmiştir.

Davacı yan eldeki davada, davalı şirket temsilcilerinin yüksek faiz verileceği ve parasını istediği zaman geri alabileceği taahhüdünde bulunmaları üzerine belge karşılığında davalıya para verdiğini, kısa bir süre sonra parasını istediğini, ancak bu güne kadar kendisine ödeme yapılmadığını, hisse senetlerinin izinsiz olarak halka arz edildiğini, ... Grubu tarafından yapılan usulsüzlüklerin SPK ve diğer resmi kurum raporlarında açıklandığını, davalılar hakkında çeşitli suçlardan suç duyurusu yapıldığını, davacının şirket ortağı yapılmasının hukuken mümkün olmadığını, kanuna uygun bir ortaklık ilişkisinin kurulmadığını, davalı şirketin zarardan sorumlu olduğunu ileri sürerek 66.107,00 DM (33.799,33 Euro) karşılığı 103.323,54 TL'nin ödeme tarihinden itibaren en yüksek avans faiziyle birlikte davalıdan tahsiline ve geçerli bir ortaklık ilişkisinin bulunmadığının tespitine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı şirket vekili, zamanaşımı defi ile birlikte davacının davalı şirketin ortağı olduğunu, ortağın sermaye olarak koyduğu parayı istemesinin mümkün bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, davacıdan "Ortaklık Durum Belgesi", "Hisse Senedi" gibi sair belgeler karşılığında istenildiğinde derhal ve işlemiş kar payı ile birlikte iade edileceği taahhüdü ile para tahsil edilip edilmediği, geçerli bir ortaklık ilişkisinin kurulup kurulmadığı, davacının davalı şirketin ortağı olup olmadığı, davacının ortaklıktan kaynaklanan haklarını kullanıp kullanmadığı, şirket ortağı değil ise davacının zarar miktarı, zararın davalıdan talep edilip edilemeyeceği hususlarından kaynaklanmaktadır.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 28.05.2010 tarih 7573 sayılı nüshasının 209. Sayfasının incelenmesinde; davalı ... İnşaat Tarım ve Sanayi İşletmeleri Ticaret A.Ş. nin ünvanının ... Sanayi Ticaret ve Yatırım Holding A.Ş. olarak değiştirildiği ve yine Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 17/07/2012 tarih ve 8113 sayılı nüshasının 105-110. sayfalarına göre de yeni ünvanı ile davalı ... Sanayi Ticaret ve Yatırım Holding A.Ş. nin ... nin bünyesine girerek ... ne devredilmesi suretiyle birleştirildiği anlaşılmıştır.

Yine davacı, davalı ile arasında ortaklık ilişkisinin bulunmadığını iddia etmiştir. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2016/4603 Esas, 2016/6789 karar sayılı ilamında 2015/15419 Esas 2016/4922 Karar sayılı ilamlarında da belirtildiği üzere;

... Grubu bazı şirketlerin fiili ve hukuki irtibat halinde oldukları, birlikte hareket ederek para toplama amacıyla "Ortaklık Durum Belgesi", "Hisse Senedi" gibi sair belgeler karşılığında istenildiğinde

derhal ve işlemiş kar payı ile birlikte iade edileceği taahhüdü ile para topladıkları, ortağın sermaye olarak verdiğini isteyemeyeceğine dair yasal düzenlemeyi kullanarak para yatıran kişileri grup şirketlerden herhangi birinde veya birkaçında düşük nominal bedellerle şeklen ortak gibi gösterdikleri, tahsil ettikleri parayı ise muhasebe kayıtlarına yansıtmayarak para iade taleplerini reddettikleri, taraflar arasında sahih bir ortaklık ilişkisi bulunmadığı anlaşılmıştır. Dosyaya sunulan hisse senetleri geçersiz olup hiçbir değer taşımayacağından ortaklığa dayanak alınamayacağı gibi nominal değer atfedilerek düşüm yapılmamıştır.

Davalı şirket vekilinin istinaf sebepleri arasında göstermiş olduğu zaman aşımı ve hak düşürücü süre yönünden iddialarının incelenmesinde;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 01/04/2021 gün ve 2018/(22)9-1116 esas ve 2021/396 karar sayılı kararında ".... 91. Mahkemenin, Yargıtay'ın bozma kararına uyması ile bozma kararı lehine olan taraf yararına bir usuli kazanılmış hak doğabileceği gibi bazı konuların bozma kararı kapsamı dışında kalması yolu ile de usuli kazanılmış hak gerçekleşebilir. Yargıtay tarafından bozulan bir hükmün bozma kararının kapsamı dışında kalmış olan kısımları kesinleşir. Bozma kararına uymuş olan mahkeme kesinleşen bu kısımlar hakkında yeniden inceleme yaparak karar veremez. Bir başka anlatımla, kesinleşmiş bu kısımlar, lehine olan taraf yararına usuli kazanılmış hak oluşturur (4.2.1959 gün ve 13/5 sayılı YİBK).

92. Yargıtay içtihatları ile kabul edilen "usuli kazanılmış hak" olgusunun, bir çok hukuk kuralında olduğu gibi yine Yargıtay içtihatları ile geliştirilmiş istisnaları bulunmaktadır.

93. Mahkemenin bozmaya uymasından sonra yeni bir içtihadı birleştirme kararı çıkması durumunda Yargıtay bozma kararı ile oluşan usuli kazanılmış hak değer taşımayacaktır.

94. Bunun gibi bozmaya uyulmasından sonra o konuda yürürlüğe giren yeni bir kanun karşısında bozma ilamına uyulmakla oluşan usuli kazanılmış hakkında bir değeri kalmayacaktır. HGK'nın 12.03.1997 tarihli ve 1997/7-975 E., 1997/196 K. ile 06.11.1996 tarihli ve 1996/17-561 E., 1997/744 K. sayılı kararlarında bu hususa vurgu yapılmıştır.

95. Benzer şekilde uygulanması gereken bir kanun hükmünün, hüküm kesinleşmeden önce Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilmesi hâlinde usuli kazanılmış hakka göre değil, Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra oluşan yeni duruma göre karar verilebilecektir (HGK'nın 21.01.2004 tarihli ve 2004/10-44 E., 2004/19 K. ile 30.01.2013 tarihli ve 2012/1-683 E.,2013/165 K. sayılı kararları).

96. Görev konusu da usuli kazanılmış hakkın istisnasıdır. Bu husus 04.02.1959 tarihli ve 1957/13 E., 1959/5 K. sayılı YİBK'da "...Kaide olarak usuli müktesep hak hükmünün vazife konusunda tatbik yeri olmayacağına ve duruşmanın bittiği bildirilinceye kadar vazifesizlik kararı verebileceğine,..." şeklinde ifade edilmiştir.

97. Bu sayılanların dışında ayrıca hak düşürücü süre, kesin hüküm itirazı ve harç gibi kamu düzenine ilişkin konularda da usuli kazanılmış haktan söz edilemez. Ayrıca maddi hataya dayanan bozma kararına uyulması ile de usuli kazanılmış hak doğmaz.

106. V. Hukuki güvenlik:

107. Diğer yandan Anayasa’nın “Hak arama hürriyeti” kenar başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrasında, “Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.” hükmü; Anayasa'nın 138. maddesinin dördüncü fıkrasında ise, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” hükümleri bulunmaktadır.

108. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) “Adil yargılanma hakkı” kenar başlıklı 6. maddesinin ilgili kısmında ise “Herkes medeni hak ve yükümlülükleri ile ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini isteme hakkına sahiptir.” düzenlemesi yer almaktadır..

109. Nitekim Anayasa Mahkemesinin (AYM) 11 Eylül 2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.06.2014 tarihli ve 2013/1752 başvuru numaralı kararında "... Anayasa’nın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır. Hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır...” şeklinde adil yargılanma hakkının unsurlarına ve içeriğine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

110. Anayasa Mahkemesi bu kararında ve başkaca bir çok kararında “hukuki güvenlik ilkesinin” hukuk devletinin unsurlarından biri olduğunu kabul etmiştir. Yüksek Mahkemeye göre hukuk devletinde hukuk güvenliğini sağlayan bir düzenin kurulması asıldır. Hukuki güvenlik ilkesi gereğince devletin, vatandaşların mevcut kanunlara olan güvenine saygılı davranması, bu güvenlerini boşa çıkaracak uygulamalardan kaçınması gerekir. Bu durum hukuk devleti ilkesinin bir gereği olduğu kadar Anayasa’nın 5. maddesiyle devlete yüklenen, vatandaşların refah, huzur ve mutluluk içinde yaşamalarını sağlama, maddi ve manevi varlıklarını geliştirmek için gerekli ortamı hazırlama ödevinin bir sonucudur. Bu yönüyle, hukuk devletinin önemli bir unsuru olarak hukuki güvenlik ilkesi, yalnızca hukuk düzeninin değil, aynı zamanda belirli sınırlar içinde bütün devlet faaliyetlerinin belirli oranda önceden öngörülebilir olması anlamını taşır. Hukuki güvenlik sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güveni değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerir.

111. Başka bir anlatımla hukuk devletinin hukuki güvenlik ilkesi, herkesin bağlı olacağı hukuk kurallarını önceden bilmesi, tutum ve davranışlarını buna göre güvenle düzenleyebilmesi anlamına gelir. Kişilerin davranışlarını düzenleyen kurallar onlara güvenlik sağlamalıdır. Bu güvenliğin sağlanabilmesi, her şeyden önce, devletin kendi koyduğu hukuk kurallarına kendisinin de uymasına bağlıdır. Kanunları uygulama durumunda bulunanların da, başta mahkemeler olmak üzere bu ilke ile bağlı olduğu da açıktır.

112. Hukuk devleti, devlet ve insan faaliyetlerine yön veren, yönetilenlere hukuk güvenliği sağlayan ilkeler bütünü olduğundan, devletin organ ve kurumları bakımından bu ilkeler birer sınırlama niteliği taşırken, vatandaşlar açısından hukuki güvenlik içinde yaşamanın araçları olarak işlev görmektedir.

113. Hukuki güvenlikle bağlantılı olarak “genellik” ve “öngörülebilirlik”, hukuk devletinin iki temel unsuru kabul edilir. Genellik unsuru, hukukun özel kişi ya da durumlara değil, herkesi kapsayacak biçimde genel, soyut ve tarafsız, geçmişe uygulama yasağı çerçevesinde ileriye yönelik, kamuya açık kurallar üzerine inşa edilmesi anlamını taşır. Hukukun öngörülebilirliği ise, hukukun anlam açısından belirgin ve açıkça ifade edilmiş, istikrarlı ve birbiriyle uyumlu kurallar ile önceden tahmin edilebilir uygulamalara dayanmasıdır. Bireylerin hukukun gerektirdiği şeyi önceden bilmeleri ve davranışlarını buna göre düzenlemelerini sağlayan bir ilke olarak hukuki öngörülebilirliğin hukuki belirlilik ile ilişkisi, bu noktada çok açıktır. Hukuk kurallarının bütünüyle belirsiz olduğu kabul edildiğinde, hukuki öngörülebilirlikten de söz edilemeyecektir. Hukuki güvenirlik ile yargı erkine güven sağlandığından kamu yararı ile doğrudan ilgilidir. Buradaki asıl amaç hukuki barışın sağlanmasıdır.

114. Nitekim Anayasa Mahkemesinin sözü edilen kararında "...Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir...” şeklinde belirlilik ilkesinden ne anlaşılması gerektiği açıklanmıştır.

115. Anayasa Mahkemesi, “hukuki güvenlik ilkesinin öngörülebilirliği” sağlayan işleviyle hukuk devletinin ayrılmaz bir parçası olarak, bireylere hem devlet hem de toplumun diğer üyeleri karşısında “ilkesel”, “kurumsal” ve “işlevsel” güvenceleri birlikte sağlayacağını kabul etmektedir.

116. Yine Anayasa Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararında “...Kesin hükme saygı uluslar arası hukuk düzenine özgü hukukun genel ilkelerinden biri olarak kabul görmektedir. Anayasa’nın 138. maddesinin son fıkrasında düzenlenen yargı kararlarının geciktirilmeksizin uygulanması yükümlülüğü, hukukun genel ilkelerinden biri olarak da kabul edilen kesin hükme saygı ilkesinin de bir gereğidir. Çünkü bir hukuk sisteminde yargının verdiği ve bağlayıcı olan kesin hüküm zarar gören taraflardan biri açısından işlevsiz duruma getirilmişse, adil yargılanma hakkının sağladığı güvencelerin bir anlamı kalmayacaktır..." hususlarına vurgu yapılmıştır.

117. Aynı kararda "...Anayasa’nın 36. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Anılan maddeyle güvence altına alınan adil yargılanma hakkı, kendisi bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biridir. Bu bağlamda Anayasa’nın, yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uyma zorunluluğunu ve mahkeme kararlarının değiştirilemeyeceği ile uygulanmasının geciktirilemeyeceğini ifade eden 138. maddesinin de, adil yargılanma hakkının kapsamının belirlenmesinde gözetilmesi gerektiği açıktır..." ifadelerine yer verilmiştir.

Gerekçesi hukuki güvenlik ilkesinin önemini açıklamaktadır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi somut dosya ile benzer uyuşmazlıklarda uzun süredir davalıların zamanaşımını ileri sürmelerinin hakkın kötüye kullanılması olduğu görüşü ile kararlar vermiştir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin ... (...) hakkında açılan davalara ilişkin olan 2013/13293 esas 2014/15076 karar sayılı ilamında,

"Dairemize intikal eden emsal dosyalardan bilindiği üzere, Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde ve Konya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde davalı şirketlerin yöneticileri suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve dolandırıcılık suçlarından yargılanmış, her iki kamu davasında da zamanaşımı nedeni ile ortadan kaldırma kararları verilmiştir. (Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.03.2011 gün ve 2007/155 E.-2011/127 K. sayılı kamu davasının düşürülmesine dair kararı Yargıtay 15. Ceza Dairesi'nin 21.11.2012 gün ve 2012/13279 E.-44069 K. sayılı kararı ile onanmış, Konya 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 08.11.2006 gün ve 2003/145 E.-2006/323 K. sayılı beraat kararı Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin 31.12.2007 gün ve 2007/4622 E.-9553 K. sayılı kararı ile kamu davasının zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılması gerektiği gerekçesiyle bozulmuştur). Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesi dosyasında düzenlenen iddianamede ve dayanak 07.09.1999 tarihli denetim raporunda, şirketin yasal defter ve kayıtlarında görülmesine rağmen 1995, 1996, 1997 yıllarında ortak olmak amacıyla para toplanan tasarruf sahiplerine Alman Markı bazında sırayla yıllık %18, %18 ve %20 oranında kâr payı dağıtımlarının şirket faaliyet sonuçlarından bağımsız olarak gerçekleştirildiği, anılan yıllarda şirketin önemli tutarda zarar ettiği halde bu oranda kâr payı dağıtmasının ancak sisteme yeni giren katılımcılardan toplanan paralarla karşılanmasının mümkün olduğu, Holding tarafından tasarruf sahiplerine verilen hisselerin daha sonra geri alındığı ve yeni ortak olmak isteyenlere satıldığı, Holding'in aracı rol üstlendiği ancak böyle bir yetki belgesinin olmadığı, ... ve ... İnşaat Tarım ve San. İşlt. Tic. A.Ş.'nin geçmiş yıllara ait mali tablolarına göre şirketlerin yüklü miktarlarda zarar ettikleri, faaliyet kârı olmamasına rağmen kâr payları dağıttıkları tespitlerine yer verilmiştir.

BK'nın 53. maddesi uyarınca zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırma kararı kesinleşmiş bir ceza hükmü olmadığından hukuk hakimini bağlamaz. Ancak hukuk hakiminin ceza dosyasındaki delilleri de değerlendirerek neticeye varması gereklidir. Somut uyuşmazlıkta da mahkemece bu husus nazara alınarak, ceza dosyalarında alınan bilirkişi raporlarında tespit edilen maddi vakaların neler olduğunun belirlenmesi, tespit edilen maddi vakıalar varsa, bu maddi vakıaların dosyada mevcut, davacılar tarafından ibraz edilen deliller ve görülmekte olan davada alınan bilirkişi raporlarıyla birlikte değerlendirilerek davacıların uğradığını iddia ettiği zarardan davalıların sorumlu olup olmayacağının saptanması, her bir davalının hukuki durumunun ve davalılar vekilinin zamanaşımı def'inin buna göre tayin ve takdir edilmesi gereklidir.

Ancak davada gerçekten de zamanaşımı sürelerinin gerçekleşip gerçekleşmediğinin incelenmesinden önce, davacı tarafın iddialarının ileri sürülüş şekli bakımından, taraflar arasındaki uyuşmazlıkta uygulanması gerekli herhangi bir hak düşürücü sürenin bulunmadığı belirtilmelidir. Bu noktada üzerinde durulması gereken öncelikli husus, davada zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin dürüstlük kurallarına aykırı olup olmadığıdır. Her ne kadar bir borçlunun borcunun

zamanaşımına uğradığını ileri sürmesi ve bu yolla borcunu ödemekten kaçınması, tüm çağdaş hukuk sistemlerinde olduğu gibi Türk hukuku bakımından da kanunen kendisine tanınan bir hak olup, zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi tek başına borçlunun dürüstlüğe aykırı bir davranışı olarak kabul edilemez ise de bazı hallerde zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi dürüstlük kuralıyla bağdaşmayabilir (doktrindeki bir esere atıf). Zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin hangi hallerde dürüstlük kuralına aykırı bulunduğu hususunda normatif bir düzenleme bulunmadığından, bu hususun varit olup olmadığının her somut uyuşmazlığın özellikleri nazara alınarak değerlendirilmesi gerekir.

Bilimsel ve yargısal içtihatlarda davacının dava açmaması için oyalanması durumu dürüstlük kuralına aykırılık olarak kabul edilmektedir (aynı esere atıf). Somut uyuşmazlıkta da taraflar arasında çekişmesiz olduğu üzere, yurt dışında çalışan davacılardan "Ortaklık Durum Belgesi" başlıklı belge karşılığında para tahsil edilmiş ve davalı tarafın da kabulünde olduğu üzere toplanan paralar Türkiye'ye gönderilmiş bulunmaktadır. Her ne kadar davalı taraf bu paralar karşılığında davacıların ortak yapıldığını savunmuşsa da, bu konumdaki kişilerin gerçekten ortak olup olmadığının ve davalıların bu anlamda bir haksız fiillerinin bulunup bulunmadığının anlaşılması, ancak yukarıda anılan ve uzun süren hukuk ve ceza davalarında yapılacak incelemeler sonucunda mümkün olacaktır. Davadaki zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin dürüstlük kuralına aykırı bulunup bulunmadığının değerlendirilmesinde bu olguların göz önünde bulundurulması gerekeceği tabiidir. Burada nazara alınması gereken bir başka husus da (HUMK'nın 235 ve HMK'nın 187/2 nci maddesi uyarınca herkesçe bilinmesi nedeniyle çekişmesiz olan) davalıların faizin haram olduğu kavramından hareketle yurt dışında toplanan paralarla Türkiye'de çok büyük yatırımlar yapılacağı, yatırımcılarına önemli ölçüde kâr payı verileceği, paraların istendiği an geri ödeneceği, şirkete para yatırıldığını ispat etmeye yönelik ortaklık durum belgesi ve ...'ne ait hisse senetlerinin sonradan teslim edileceği, paraların geri alınmak istendiğinde, hisse senetlerinin şirketçe geri alınması karşılığında ödemelerin temsilcilik adresinde yapılacağı yönünde reklamlar yapması ve taahhütlerde bulunmasıdır. Davacı taraf da davada bu nedenle davalı şirketlere para verildiği iddiasındadır. Yukarıda yapılan özetten de anlaşılacağı üzere davalı taraf davada bir yandan davacıların davalı şirketlerin ortağı olduğunu bildirirken, diğer yandan yatırılan paranın istendiği an geri alınabileceğine inandırılıp, güven telkin edilen ve yurt dışında yatırdığı parasını alamayacağının anlaşılması üzerine işbu davayı açtığı ileri sürülen davacılara karşı, paranın yatırılış tarihine göre zamanaşımı süresinin dolduğunu savunmaktadır. Bu şekilde zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin dürüstlük kuralı ile bağdaşır bir tutum olmadığı açıktır.

Bu itibarla, mahkemece taraflar arasındaki uyuşmazlığa uygulanması gereken herhangi bir hak düşürücü sürenin bulunmadığının nazara alınması ve davalı tarafın yerinde olmayan zamanaşımı def'inin reddiyle uyuşmazlığın esasına girilmesi gerekirken, anılan hususlar gözden kaçırılarak, davanın hak düşürücü süre ve zamanaşımı süresi yönünden reddine karar verilmesi doğru olmamış" gerekçesiyle zamanaşımı nedeniyle davanın reddi kararının davacı yararına bozulmasına karar verilmiştir.

Zaman içerisinde Yargıtay 11 HD emsal kararlarında bu görüşünü korumuş ve zamanaşımı savunmasının dürüstlük kuralına aykırı olduğuna ilişkin derece mahkemesi kararlarına karşı

yapılan temyiz itirazlarını red etmiştir. (Yargıtay 11. Hukuk Daires'nin 2017/5293 Esas 2018/3499 Karar, 2017/5296 Esas 2018/3498 Karar, 2017/5297 Esas 2018/3497 Karar, 2018/5674 Esas 2019/1590 Karar, 2018/1685 Esas 2019/625 Karar, 2018/524 Esas 2019/377 Karar, 2018/517 Esas 2019/374 Karar, 2018/508 Esas 2019/372 Karar sayılı ilamları). Zaman içerisindeki anılan kararlar ile bu husus Yargıtay 11. Hukuk Dairesi tarafından yerleşik içtihat haline getirilmiştir.

Öte yandan niteliği itibarı ile somut olaya benzer davalarda da (..., ..., ... Yatırmı..) Yargıtay 11. Hukuk Dairesi zamanaşımı savunmasının ileri sürülmesini dürüstlük kuralın aykırı bulmuş ve;

"Her ne kadar bir borçlunun borcunun zamanaşımına uğradığını ileri sürmesi ve bu yolla borcunu ödemekten kaçınması, tüm çağdaş hukuk sistemlerinde olduğu gibi Türk hukuku bakımından da kanunen kendisine tanınan bir hak olup, zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi tek başına borçlunun dürüstlüğe aykırı bir davranışı olarak kabul edilemez ise de bazı hallerde zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi dürüstlük kuralıyla bağdaşmayabilir (doktrindeki bir esere atıf). Zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin hangi hallerde dürüstlük kuralına aykırı bulunduğu hususunda normatif bir düzenleme bulunmadığından, bu hususun varit olup olmadığının her somut uyuşmazlığın özellikleri nazara alınarak değerlendirilmesi gerekir.

Bilimsel ve yargısal içtihatlarda davacının dava açmaması için oyalanması durumu dürüstlük kuralına aykırılık olarak kabul edilmektedir (aynı esere atıf). Somut uyuşmazlıkta da taraflar arasında çekişmesiz olduğu üzere, yurt dışında çalışan davacılardan "Ortaklık Durum Belgesi" başlıklı belge karşılığında para tahsil edilmiş ve davalı tarafın da kabulünde olduğu üzere toplanan paralar Türkiye'ye gönderilmiş bulunmaktadır. Her ne kadar davalı taraf bu paralar karşılığında davacıların ortak yapıldığını savunmuşsa da, bu konumdaki kişilerin gerçekten ortak olup olmadığının ve davalıların bu anlamda bir haksız fiillerinin bulunup bulunmadığının anlaşılması, ancak yukarıda anılan ve uzun süren hukuk ve ceza davalarında yapılacak incelemeler sonucunda mümkün olacaktır. Davadaki zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin dürüstlük kuralına aykırı bulunup bulunmadığının değerlendirilmesinde bu olguların göz önünde bulundurulması gerekeceği tabiidir. Yurt dışında toplanan paralarla Türkiye'de çok büyük yatırımlar yapılacağı, yatırımcılarına önemli ölçüde kâr payı verileceği, paraların istendiği an geri ödeneceği, şirkete para yatırıldığını ispat etmeye yönelik ortaklık durum belgesi ve ...'ne ait hisse senetlerinin sonradan teslim edileceği, paraların geri alınmak istendiğinde, hisse senetlerinin şirketçe geri alınması karşılığında ödemelerin temsilcilik adresinde yapılacağı yönünde reklamlar yapması ve taahhütlerde bulunmasıdır. Davacı taraf da davada bu nedenle davalı şirketlere para verildiği iddiasındadır. Yukarıda yapılan özetten de anlaşılacağı üzere davalı taraf davada bir yandan davacıların davalı şirketlerin ortağı olduğunu bildirirken, diğer yandan yatırılan paranın istendiği an geri alınabileceğine inandırılıp, güven telkin edilen ve yurt dışında yatırdığı parasını alamayacağının anlaşılması üzerine işbu davayı açtığı ileri sürülen davacılara karşı, paranın yatırılış tarihine göre zamanaşımı süresinin dolduğunu savunmaktadır. Bu şekilde zamanaşımı def'inin ileri sürülmesinin dürüstlük kuralı ile bağdaşır bir tutum olmadığı açıktır." gerekçesine yer vererek bu görüşünü yerleşik içtihat haline getirmiştir. (Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2016/9030 Esas 2018/2444 Karar, 2017/1180 Esas 2018/3234 Karar, 2016/8035 Esas 2017/2870 Karar, 2016/13808 Esas 2018/7111 Karar, 2017/2446 Esas 2019/1414 Karar, 2016/6553 Esas

2017/7297 Karar, 2013/13293 Esas 2014/15076 Karar sayılı istikrar kazanmış emsal içtihatları (...), 2012/11248 Esas 2013/14690 Karar (...), 2014/4717 Esas 2014/7735 Karar (...) 2016/119 Esas 2016/5924 Karar (... Yatırım A.Ş.) sayılı ilamları).

Yukarıda açıklandığı üzere Yargıtay 11. Hukuk Dairesi gerek ... (...) gerekse benzer nitelikteki uyuşmazlıklarda uzun süredir davalının zamanaşımını ileri sürmesinin hakkın kötüye kullanılması olduğu görüşü ile esasa ilişkin kararları inceleyip bozma ve onama kararları vermiştir.

Hemen belirtmek gerekir ki Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin zaman içinde esasa ilişkin araştırma yönünden bozma kararları verdiği dosyalar da mevcuttur.

Off-Shore hesaplarına ilişkin Yargıtay İBK kararı hakkın kötüye kullanılmasına ilişkin değerlendirme içermediğinden Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin zaman aşımının ileri sürülmesinin hakkın kötüye kullanılması olduğu yönündeki istikrarlı içtihatları gözetilmiştir.

Somut olayda, davalı şirketin davacının şirketin ortağı bulunduğunu belirtmesine rağmen davacının yatırmış olduğu paranın istendiği an kendisine geri ödeneceğini inandırıp, davacı üzerinde güven telkin ettiği, davalı şirketin yöneticileri hakkında ceza mahkemelerinde davalar açıldığı, açılan davaların sonucunun uzun bir süreç aldığı da gözetildiğinde davalının davada zaman aşımı süresinin dolduğu yönündeki itirazının TMK'nun 2. maddesindeki dürüstlük kurallarına aykırı olduğu gibi yukarıda açıklandığı üzere Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin önceki tüm uygulamalarında da davalı yanın zaman aşımı savunması TMK'nun 2. maddesi kapsamında reddedilerek istikrar haline getirdiği içtihatlardan aksine gerekçe yazarak dönemeyeceği gözetildiğinde davacının açmış olduğu davada davalı tarafça zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi TMK'nun 2. maddesindeki dürüstlük kuralına aykırı olduğu gibi işbu tazmina davası da yasal süre içerisinde açılmış olduğundan ilk derece mahkemesince davalı yanın zamanaşımı ve hak düşürücü süre itirazının reddinde bir isabetsizlik görülmemiştir

Bundan başka, davacı yan kandırıldığını ileri sürmekte, davalı ise davacının şirket ortağı olduğunu ileri sürüp, TTK hükümlerine göre hak talep edemeyeceğini savunmakla birlikte zamanaşımı savunması da yapmaktadırlar. Çelişkili davranış yasağının tipik örneğini oluşturan anılan savunma kendi içerisinde tutarlılık içermediğinden kötüniyetli olarak davacının hak talebinin ortak sıfatı ile perdelenmesi gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Davada öncelikli olarak taraflar arasındaki hukuki ilişkinin sonuçlandırılması gerekir ki zamanaşımı savunması üzerinde durulabilsin. Diğer bir anlatımla davacının davalı şirketin ortağı olmadığına dair bir hukuki saptama yapıldıktan sonra davacıdan tahsil edilen para hakkında hüküm verilebilsin. Davacı davalının savunmasındaki gibi ortak ise zaten TTK hükümlerine tabi olacaktır.

Anayasa Mahkemesi'nin 2018/36174 bireysel başvuru ve 15/02/2023 tarihli sayılı kararında "...58. Yukarıda değinildiği üzere bir hukuk sisteminde çeşitli sebeplerle yargı içtihatlarında farklılıkların oluşabilmesi doğaldır. Esas itibarıyla hukuk kurallarını yorumlama ve uygulama yetkisine sahip olan derece mahkemelerinin içtihat değişikliğine gitmiş olması da -bunu yeterince gerekçelendirdikleri sürece- tek başına adil yargılanma hakkının ihlali olarak kabul edilemez. Ancak bu yargısal içtihat farklılıklarının hukuk güvenliği ve hukuki belirlilik ilkelerini zedelememesi

için en önemli görev yüksek mahkemelere düşmektedir. Yüksek mahkemeler, yargı sistemine olan güveni sağlamak amacıyla aynı yargı koluna dâhil mahkemeler arasındaki derin ve süregelen içtihat farklılıklarını ortadan kaldırabilecek nitelikteki mekanizmaları çalıştırarak söz konusu içtihat farklılıklarını ortadan kaldırmalıdır. Yargılamanın hakkaniyeti bağlamında hukuk devleti ile hukuk güvenliği ilkelerine uyulduğundan söz edilebilmesi için öncelikli olan, ilgili yargısal süreçte oluşabilecek içtihat farklılığının giderilmesidir(Anayasa Mahkemesinin bir bireysel başvuru kararına atıf, § 53)." gerekçesi ile hukuk devleti ve hukuki güvenlik ilkeleri açısından değerlendirme yaparak ilkeleri ortaya koymuştur.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin zamanaşımı savunmasının dürüstlük kuralı ile bağdaşmadığına dair istikrarlı kararlarının davacılar üzerinde oluşturduğu hukuki güven göz önüne alınmalı ve korunmalıdır. Yüksek Mahkemenin içtihatları geliştirmesi ve değiştirmesi yaşayan hukukta kaçınılmaz bir süreç olmakla birlikte anılan süreç hukuk güvenliği ilkesi ile uyumlu olmalıdır.

Davalı vekilinin ilk derece mahkemesince yemin delilini ve isticvap kullanma hakkının engellendiğine yönelik istinaf itirazına gelindiğinde;

HMK'nun 225. ve devamı maddelerinde yeminin HMK'nun 169. ve devamı maddelerinde ise isticvabın düzenlendiği, bu düzenlemeler dikkate alındığında ilk derece mahkemesince yapılan yargılama sırasında davalı şirketlerin Sermaye Piyasası Kuruluna yapmış oldukları bildirim sonucu Sermaye Piyasası Kurulundan celp edilen CD'ler yine dosya içerisinde bulunan davalı tarafça dosyaya sunulan Ortaklar Pay Defteri ile Hisse Senedi Ortaklık Durum Belgesinin incelenmesi sonucunda davanın kısmen kabulüne karar verildiği anlaşılmıştır. Davalı şirketler pay defteri tutarak pay defterinde isim geçen tüm şirket ortaklarını Sermaye Piyasası Kuruluna bildirdiği, Sermaye Piyasası Kurulundan celp edilen CD'lerin mali müşavir bilirkişi tarafından inceleme sonucu; davacının davalı şirketlere ödemeler yaptığı, Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin benzer dava dosyalarındaki emsal içtihatlara göre Sermaye Piyasası Kurulundan celp edilen CD içeriklerine göre davacıdan tahsilat yapılmış ise yapılan tahsilatların davacıya iadesi gerektiğinin tespit edildiği bu hale göre davacının davalarını Sermaye Piyasası Kurulundan celp edilen CD içeriği, pay defteri, ortaklık durum belgesi ile ispatlandığından davanın temelini oluşturan vakıaların SPK'nın 2000 tarihli raporu ile davalı şirketlerce SPK'ya yazılan yazı ve CD içeriklerine göre belirlenmiş olmakla davacının bu aşamada isticvap edilmesine de gerek bulunmadığı, ayrıca davalının haksız fiil teşkil eden uygulamaları karşısında yeminin sonuca etkisi olmayacağı anlaşıldığından davalı vekilinin bu yöndeki istinaf itirazları yerinde değildir.

Davalı vekilinin davanın reddi gerektiği, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması yönündeki istinaf sebeplerinin incelenmesinde ise;

Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 28/09/2017 tarih 2016/5199 esas 2017/4830 karar sayılı ilamında ... "Davalı şirketlerin birleşmesi ve kayda alınması amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu'na kendilerinin verdikleri 09/02/2005 tarih 30 ve 31 sayılı yazıların ekine ortak olunan şirkete verilen sermaye katılım bedelleri ile kişiler arasındaki hisse değişimine ilişkin ödeme ve tahsilatlara dair bir takım listeler eklenmiştir. Her ne kadar davalı şirketler hissedarlar arası hisse devri sırasında devreden hissedarın tahsil ettiği miktarların telefon, mektup ve sair yöntemlerle yapılan araştırma sonucu

tespit edildiğini, tahsil edilen paranın şirket kasasına girmediğini savunmuşlarsa da, SPK'ya sunulan söz konusu yazı ekindeki listelerin hiçbir dava dosyasına davalılar tarafından sunulmamış olması, 14/09/2000 tarihli SPK denetim raporunda aynı kişiler ve aynı yöntemlerle yurt dışında para toplandığı, bu toplanan paraların davalılar tarafından kayda alındığı, havayoluyla paraların Türkiye'ye nakledildiği, organize şekilde hareket edildiği şeklinde tespitlere yer verilmesi, yine 09/05/1999 tarihli tutanakta Esenboğa Havalimanı Dış Hatlar Geliş kapısında yapılan kontrolde ...'a ait çanta içinde TL, DM cinsi yüksek miktarda para ile altın bilezik gibi emtianın tespit edildiği, ...'un imzalı ifadesinde, ... şirketinin Almanya'daki temsilcisinin hisse senetlerini sattıktan sonra paraları ve altınları Türkiye'deki ... şirketine götürmesi amacıyla kendisine teslim ettiğini ifade etmiş olması karşısında davalı şirketlerce ikincil kayıtlar tutulduğunun kabulü gerektiği, yine pek çok dosyaya sunulan davalı ... imzalı mektupta ortaklıktan ayrılmak isteyenlerin üç ay önce bildirmeleri halinde paralarını alabileceklerinin belirtilmesi birlikte değerlendirildiğinde, ... Grubu bazı şirketlerin fiili ve hukuki irtibat halinde oldukları, birlikte hareket ederek para toplama amacıyla "Ortaklık Durum Belgesi", "Hisse Senedi" gibi sair belgeler karşılığında istenildiğinde derhal ve işlemiş kâr payı ile birlikte iade edileceği taahhüdü ile para topladıkları, ortağın sermaye olarak verdiğini isteyemeyeceğine dair yasal düzenlemeyi kullanarak para yatıran kişileri grup şirketlerden herhangi birinde veya birkaçında düşük nominal bedellerle şeklen ortak gibi gösterdikleri, tahsil ettikleri parayı ise muhasebe kayıtlarına yansıtmayarak para iade taleplerini reddettikleri, taraflar arasında sahih bir ortaklık ilişkisi bulunmadığı, böylelikle davalıların haksız fiilde bulundukları anlaşılmaktadır." şeklinde olup, Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin bozma ilamında belirtildiği ve Dairemizinde kabulünde olduğu üzere davalı Şirketlerin birleşmesi ve kayda alınmasına yönelik olarak Sermaye Piyasası Kuruluna verdikleri 09/02/2005 tarih 30 ve 31 sayılı yazılarda ortak olunan şirketlere yönelik hisse, bu şirketlere bildirilen adres ve kimlik listesi, ortakların almış oldukları hisseleri kimden aldıkları, ortaklara yapılan tediyeler ile ortaklardan yapılan tahsilat dağılımına yönelik listeler sunulduğu, davalı şirketlerce ilk derece mahkemesince kendilerine verilen kesin süre içerisinde hissedarlar arası hisse devri sırasında devreden hissedarın tahsil ettiği miktarların telefon, mektup, vs. yöntemler ile yapılan araştırmalar sonucu tespit edildiğinin tahsil edilen paranın şirket kasasına girmediği iddia edilmiş ise de bu yönde dosyaya davalı şirketlerce herhangi bir yazılı bilgi ve belgenin sunulmadığı, sunulan bir kısım belgenin ise fotokopi olup aslının dosyaya ibraz edilmediği gibi, 14/09/2000 tarihli Sermaye Piyasası Kurulu denetim raporunda aynı kişiler ve aynı yöntemler ile yurt dışından para toplandığı ve toplanan paraların davalı tarafından kayda alınmış olduğu, bu hale göre davalı şirketlerin fiili ve hukuki irtibat halinde birlikte hareket ederek para toplamak amacıyla ortaklık durum belgesi, hisse senedi gibi sair belgeler karşılığında istenildiğinde derhal işlenmiş kâr payı ile birlikte iade edileceği taahhüdü ile para toplayıp, para tahsil edilen ortakların düşük nominal bedeller ile şeklen ortak gibi gösterildiği, paranın istenilmesi durumunda ise paranın ortaklara iade edilmediği, böylece taraflar arasında gerçek bir ortaklık ilişkisinin bulunmadığı, davalı şirketlerce Sermaye Piyasası Kuruluna yazılan 30 ve 31 sayılı yazılar ve ekinde ki listeler ile CD'ler incelenmek suretiyle davacılardan herhangi bir tahsilat yapılıp yapılmadığı, tahsilat yapılmış ise davacıya herhangi bir ödeme yapılıp yapılmadığı tespit edilerek hisse senetlerinin nominal bedeli de düşülmeden iadesi gerekeceği, ilk derece mahkemesince bilirkişilerden alınan raporda belirtildiği üzere davacının SPK'nın 31/03/2014 tarihli yazısı ekinde yer alan CD'lerden anlaşıldığı üzere 18/04/1998 tarihinde 28.115,00 Euro, 13/04/2000 tarihinde

2096 Euro olmak üzere toplam 30.211,00 Euro yatırdığı,23/02/2000 tarihli Baco Assest İnc başlıklı belgedeki 4.000,86 Euro'nun mahsubu sonucu davacının 26.211 Euro alacağı kaldığı anlaşıldığından dava tarihi itibariyle Merkez Bankası efektif satış kurunun 1 Euro 3.0524 TL olduğunu, 26.211 x 3.0524 = 80.006,45 TL olduğundan açılan davanın bu miktar üzerinden kabulü gerekmiştir.

Davalı şirket vekilinin davacının ödeme ve hile iddiasını ispat edemediği, müvekkili tarafından SPK'ya sunulan CD ve üst yazı içeriklerine yanlış anlam verildiği ve talebi aşar şekilde karar verildiği, Baco Assest İnc başlıklı begeledeki miktarın düşülmesi gerektiğine yönelik istinaf başvurularının yukarıda izah edildiği üzere reddi gerekmiştir.

Öte yandan dava dilekçesinde fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydı ile geçerli bir ortaklık ilişkisinin bulunmadığının tespiti ve 103.323,54 TL'nin faizi ile birlikte davalıdan tahsili talep edilmiş, mahkemecede taraflar arasında geçerli bir ortaklık ilişkisinin bulunmadığı tespit edilmiş ve hisse senetlerinin davalıya iadesi yönünde hüküm kurulmamış ise de Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin emsal içtihatları da dikkate alındığında davacının elinde olduğu iddia edilen hisse senetlerinin hukuki geçerliliğinin bulunmadığından bu yöndeki davalı vekilinin istinaf başvurusuna da itibar edilmemiştir.

Davacı yan dava dilekçesinde hüküm altına alınacak alacağa avans faiz işletilmesini talep etmiştir. Mahkemece, tarafların sıfatı, dava konusu işin ticari iş niteliğinde bulunduğu da gözetilerek hüküm altına alınan alacağa avans faizi işletilmesine karar verilmesi usul ve yasaya uygun olup, bu yöne ilişkin istinaf itirazları yerinde değildir.

Ayrıca, ilk derece mahkemesince, gerekçeli kararda kâr payının ödenmemesine yönelik değerlendirme yapılmış ise de, dosya kapsamında davalı tarafça davacıya ödenen herhangi bir kâr payı bulunmadığı anlaşılmakla, ilk derece mahkemesinin kâr payının düşülmesini istemek doğruluk ve dürüstlük kuralına açıkça aykırı olduğu yönündeki gerekçesi dosya kapsamına uygun olmadığı gibi sonuca da etkili görülmediğinden bu husus eleştirilmekle yetinilmiştir.

Diğer taraftan, davalı şirketçe ilk derece mahkemesince hüküm altına alınan alacağın davalılardan müştereken müteselsilen tahsiline yönelik olarak karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu iddia edilmiş ise de, somut olayda, davacı vekilinin dava dilekçesinde ve aşamalardaki beyanlarında davalı tarafa ödenen paradan her iki davalının müteselsilen sorumlu olduğundan doğan zararın davalılardan müteselsilen tazmini gerektiği açıkça belirtilmiş olmakla bu yöndeki davalı şirket vekilinin istinaf başvurusu da yerinde değildir.

Davalı şirket vekilinin müvekkili şirkete husumet yöneltilemeyeceğine yönelik iddiasına gelince, Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 28/09/2017 tarih 2016/5199 esas 2017/4830 karar sayılı ilamında ... "Davalı şirketlerin birleşmesi ve kayda alınması amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu'na kendilerinin verdikleri 09/02/2005 tarih 30 ve 31 sayılı yazıların ekine ortak olunan şirkete verilen sermaye katılım bedelleri ile kişiler arasındaki hisse değişimine ilişkin ödeme ve tahsilatlara dair bir takım listeler eklenmiştir... ... Grubu bazı şirketlerin fiili ve hukuki irtibat halinde oldukları, birlikte hareket ederek para toplama amacıyla "Ortaklık Durum Belgesi", "Hisse Senedi" gibi sair belgeler karşılığında istenildiğinde derhal ve işlemiş kâr payı ile birlikte iade edileceği taahhüdü ile para

topladıklarını... Yönelik emsal içtihatı ve ticaret sicil kaydından da anlaşılacağı üzere ... İnşaat Tarım ve Sanayi İşletmeleri Ticaret A.Ş'nin ticaret unvanının ... Sanayi Ticaret ve Yatırım Holding A.Ş. olarak değiştirildiği, ... İnşaat Tarım ve San. İşl. Tic. A.Ş.'nin unvan değişikliği sonrası ...'ye devredilmek suretiyle birleştirilmesine karar verildiği, bilahare ...'nin unvanının da ... Holding A.Ş. olarak değiştirilmekle davalı şirket vekilinin buna yönelik istinaf başvurusu yerinde değildir.

Emsal nitelikteki Yargıtay ilamları ve dosya kapsamından, davalı şirketin yüksek kar vaadi ve istenildiği an paraların iadesinin sağlanacağı vaadi ile gerçek kişilerden yüklü miktarlarda para topladığı anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca taraflar arasında geçerli bir ortaklık ilişkisi bulunmadığından, davalı haksız fiil hükümleri uyarınca davacının zararından sorumludur.

Öte yandan dava dilekçesinde davalı şirkete ödenen bedelin faizi ile birlikte davalıdan tahsili talep edilmiş, mahkemece de taraflar arasında geçerli bir ortaklık ilişkisinin bulunmadığı tespit edilerek hisse senetlerinin davalıya iadesi yönünde hüküm kurulmamış ise de Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin emsal içtihatları da dikkate alındığında davacının elinde olduğu iddia edilen hisse senetlerinin hukuki geçerliliğinin bulunmadığından bu yöndeki davalı vekilinin istinaf başvurusuna itibar edilmemiştir.

Davacı vekili dava dilekçesinde, 66.107 DM (33.799,97 Euro) karşılığı 103.323,54 TL'nin haksız fiil hükümleri gereğince paranın yatırıldığı tarihden itibaren işleyecek en yüksek avans faiziyle birlikte davalılardan tahsilini talep etmiştir. Kural olarak haksız fiilden kaynaklanan davacı alacağının haksız fiil tarihi olan ödeme tarihinden itibaren işleyecek faizli ile birlikte hüküm altına alınması gerekmektedir. Somut olayda ise davacı yan davalıya DM cinsinden ödeme yapmıştır. Davacı taraf alacak talebi ise TL cinsindendir. Davacı taraf yapılan yargılama sonunda tespit edilen Euro alacağı, davacının TL cinsinden alacak talebi gözetilerek dava tarihinde davacı yanca dava dilekçesinde yapılan hesaplamadaki kur üzerinden TL'ye çevrilmiş olup, davacı yanın dava tarihine kadar Euro'nun TL karşısında değer kazanmasından faydalanmasından ötürü, artık bu aşamadan sonra geçmiş döneme ait faiz alacağını talep ve dava hakkı bulunmamaktadır. Aksi halde, anılan kur esas alındıktan sonra geriye dönülerek ödeme tarihinden faiz işletilmesine karar verilmesi davacı yanın haksız kazanç sağlamasına (Türk Lirasına uygulanan faiz oranı ile yabancı paraya uygulanan faiz oranı gözetildiğinde) yol açacaktır. Hal böyle olunca, hüküm altına alınan alacağa dava tarihinden itibaren faiz işletilmesine karar verilmiştir.

Taraflar arasında geçerli bir ortaklık ilişkisinin bulunmadığı, davalının haksız fiil hükümleri uyarınca davacının zararından sorumlu olduğu Dairemizce yeniden kurulan hüküm sırasında gözetilmiştir.

Tüm bu nedenlerle davanın kısmen kabulüne karar vermek gerekmiş ve takdiren aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

A)1-Davanın KISMEN KABULÜNE,

2-Davacının davalı ... Holding A.Ş.'nin şirket ortağı OLMADIĞININ TESPİTİNE,

3- 80.006,45 TL'nin dava tarihi olan 30/07/2015 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalılardan müteselsilen tahsili ile davacılara verilmesine,

4-Davacıların fazlaya ilişkin istemin reddine,

5-Alınması gerekli 5.489,10 TL nisbi karar ve ilam harcından peşin alınan 1.764,51 TL harcın mahsubu ile bakiye 3.724,59 TL harcın davalılardan müteselsilen tahsili ile Hazineye gelir kaydına,

6-Davacı tarafından yatırılan 1.764,51 TL peşin harç, 27,70 TL başvurma harcının davalılardan müteselsilen tahsili ile davacılara verilmesine,

7-Davacı tarafından yapılan 2.400,00 TL bilirkişi ücreti, 483,77 TL posta ve tebligat gideri olmak üzere toplam 2.883,77 TL yargılama giderlerinin davada kabul red oranına göre hesaplanan 2.232,99 TL'sinin davalılardan müteselsilen tahsili ile davacılara verilmesine, kalan yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına,

8-Kabul edilen kısım yönünden istinaf karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince hesaplanan 45.000,00 TL nispi vekalet ücretinin davalılardan müteselsilen tahsili ile alınarak davacılara verilmesine,

9-Red edilen kısım yönünden istinaf karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince hesaplanan 23.317,09 TL vekalet ücretinin davacılardan alınarak davalı ... Holding A.Ş.'ne verilmesine,

10-HMK'nun 333. maddesi gereği bakiye avansın karar kesinleştiğinde ve talep halinde yatıran tarafa iadesine,

B)1-Davacılar tarafından yatırılan 35,90 TL istinaf karar harcı ile 98,10 TL istinaf kanun yoluna başvurma harcının talep halinde davacılara iadesine,

2-Davacılar tarafından istinaf aşamasında posta ve tebligat gideri olarak yapılan 117,50 TL yargılama giderinin davalılardan müteselsilen tahsil edilerek davacılara verilmesine,

3-İstinaf incelemesi sırasında duruşma açılmadığından taraflar yararına vekalet ücreti taktirine yer olmadığına,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda HMK'nın 361. maddesi uyarınca gerekçeli kararın tebliğinden itibaren iki haftalık süre içerisinde Yargıtay'da temyiz kanun yolu açık olmak üzere oy birliği ile karar verildi. 10/06/2026

Başkan- ... Üye - ... Üye - ... Zabıt Katibi -...

... ...